

POMOC PUBLICZNA/POMOC DE MINIMIS W
PROJEKTACH WSPÓŁFINANSOWANYCH Z
EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO, W
RAMACH PODDZIAŁANIA 9.2.6 ROZWÓJ USŁUG
ZDROWOTNYCH

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
Wydział Europejskiego
Funduszu Społecznego

Artykuł **107**, ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

„Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w niniejszym Traktacie, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji przez uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych wyrobów, **jest niezgodna ze wspólnym rynkiem** w zakresie, w jakim wpływa ona negatywnie na wymianę handlową pomiędzy Państwami Członkowskimi”.

Pomocą publiczną, w rozumieniu Artykuł 107, ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jest pomoc która **jednocześnie**:

- ✓ dotyczy przedsiębiorstwa w rozumieniu unijnego prawa konkurencji,
- ✓ jest przyznawana przez państwo członkowskie lub pochodzi ze środków państwowych/publicznych,
- ✓ przysparza korzyści,
- ✓ ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów),
- ✓ grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE.

Pomoc de minimis:

- ✓ dotyczy przedsiębiorstwa w rozumieniu unijnego prawa konkurencji,
- ✓ jest przyznawana przez państwo członkowskie lub pochodzi ze środków państwowych/publicznych,
- ✓ przysparza korzyści,
- ✓ ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów).

Pojęcie przedsiębiorcy

W dziedzinie pomocy państwa przedsiębiorca traktowany jest szeroko, wg. podejścia unijnego. Zatem przedsiębiorcą jest każdy podmiot oferujący towary i/lub usługi **bez względu na jego formę prawną**.

W tym kontekście nie mają żadnego znaczenia krajowe uregulowania odnoszące się do działalności gospodarczej.

Przesłanka publicznego pochodzenia środków pomocy

Dane przedsiębiorstwo uzyskuje korzyść w wyniku działania Państwa (lub podmiotów publicznych). Działanie to w zdecydowanej większości przybiera formę dotacji, ulg, preferencyjnych pożyczek, doradztwa etc.

W przypadku projektów są to działania finansowane z dofinansowania lub wkładu własnego pochodzenia publicznego.

Natomiast działania finansowane z wkładu prywatnego nie będą stanowiły pomocy.

Przesłanka przysporzenia korzyści

Przesłanka przysporzenia korzyści oznacza, iż poprzez uzyskaną pomoc dany przedsiębiorca otrzymuje pomoc na warunkach korzystniejszych niż rynkowe, przez co osiąga przewagę nad innymi przedsiębiorstwami. Owa pomoc nie jest zdefiniowana i może przybierać różne formy, jak np. usługa, doradztwo, laptop, dotacja, zwolnienie od podatku etc.

Przesłanka selektywności

Przesłanka selektywności z kolei oznacza, iż pomoc udzielana jest tym przedsiębiorcom, którzy spełniają określone kryteria. Zatem środek pomocy nie jest dostępny dla każdego - **w projektach przesłanka zawsze spełniona.**

Przesłanka zakłócenia konkurencji

Zakłócenie lub groźba zakłócenia konkurencji oznacza, iż poprzez środek pomocy narusza się (rzeczywiście lub potencjalnie) równowagę na rynku. Punktem wyjścia jest założenie istnienia zliberalizowanego rynku, w którym na tych samych warunkach uczestniczą aktorzy (przedsiębiorcy). Z kolei wpływ na handel wewnątrzunijny dotyczy tych sytuacji, w których wsparcie danego przedsiębiorstwa stawia go w uprzywilejowanej pozycji względem innych uczestników rynku, działających w UE, przez co handel między krajami członkowskimi zostaje naruszony.

Z uwagi na złożoność przesłanek związanych z oceną występowania pomocy publicznej badanie tego zagadnienia nie może być wyłącznie elementem oceny formalnej wniosku o dofinansowanie i powinno być uwzględnione na dalszych etapach oceny projektu.

O ocenie wystąpienia / nie wystąpienia pomocy decyduje **treść wniosku – między innymi rodzaj zaplanowanych działań i grupa docelowa.**

Efekt zachęty

Pomoc publiczna zachęca przedsiębiorstwa do określonych pożądaných zachowań:

- Konieczność złożenia pisemnego wniosku o przyznanie pomocy przed rozpoczęciem prac nad projektem lub rozpoczęciem działalności
- Duże przedsiębiorstwa – pomoc ad hoc – dodatkowo udowodnienie:
 - zwiększenia zasięg projektu
 - zwiększenie kwoty wydanej przez beneficjenta
 - przyspieszenie realizacji

Moment udzielenia pomocy publicznej

Przyznanie pomocy publicznej następuje w dniu, w którym beneficjentowi pomocy zostały nadane prawa do jej uzyskania. Dzień nabycia prawa do otrzymania pomocy to dzień podpisania umowy / wydania decyzji o udzieleniu pomocy.

W przypadku projektów realizowanych przez pośredników (beneficjentów projektów) jest to dzień zawarcia umowy wewnątrzprojektowej.

W przypadku projektów, w którym Beneficjent jest jednocześnie beneficjentem pomocy jest to dzień podpisania umowy o dofinansowanie projektu.

Pomoc de minimis

Całkowita kwota pomocy *de minimis* przyznanej przez państwo członkowskie **jednemu przedsiębiorstwu** nie może przekroczyć 200 000 EUR w okresie trzech lat podatkowych.

Całkowita kwota pomocy *de minimis* przyznanej przez państwo członkowskie **jednemu przedsiębiorstwu** prowadzącemu działalność zarobkową w zakresie **drogowego transportu towarów** nie może przekroczyć 100 000 EUR w okresie trzech lat podatkowych.

Rozporządzenie 1407/2013 w sprawie pomocy *de minimis* **nie definiuje kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą**. Oznacza to, że pomoc *de minimis* może być przyznana na każdy rodzaj wydatków (za wyjątkiem zakupu pojazdów przeznaczonych do transportu drogowego towarów).

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania pomocy *de minimis* oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.

Uzasadnienie do projektu Rozporządzenia: „W § 10 ust. 1 został wskazany **katalog przykładowych kosztów kwalifikowalnych**, na pokrycie których może zostać udzielona pomoc *de minimis*. Należy podkreślić, że powyższy katalog ma charakter otwarty, tzn. **nie wyklucza możliwości udzielenia pomocy *de minimis* na inne kategorie kosztów**, które nie zostały bezpośrednio wskazane w ust. 1.”

Pomoc de minimis może być przeznaczona w szczególności na:

- 1) pokrycie kosztów uczestnictwa w szkoleniu przedsiębiorcy lub personelu przedsiębiorstwa delegowanego na szkolenie, z wyłączeniem szkoleń, których obowiązek przeprowadzenia wynika z przepisów prawa;
 - 2) pokrycie kosztów doradztwa lub innych usług o charakterze doradczym lub szkoleniowym wspierających rozwój przedsiębiorcy;
 - 3) subsydiowanie zatrudnienia pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, pracowników znajdujących się w bardzo niekorzystnej sytuacji, pracowników niepełnosprawnych lub innych kategorii pracowników,
 - 4) doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy;
 - 5) refundację dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych;
 - 6) zakup środków trwałych w ramach projektu;
 - 7) bezzwrotną pomoc finansową na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
 - 8) tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości przy wykorzystaniu instrumentów finansowych.
- na warunkach określonych szczegółowo w rozporządzeniu.

Rozporządzenie 1407/2013 w sprawie pomocy *de minimis* nie określa maksymalnej dopuszczalnej intensywności pomocy *de minimis*. Oznacza to, że na podstawie tego rozporządzenie państwo członkowskie ma prawo zrefundować do 100% wydatków objętych tą pomocą.

Ale, dla danego instrumentu wsparcia państwo członkowskie może określić mniejszą intensywność.

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014r. uznające niektóre rodzaje pomocy **za zgodne ze wspólnym rynkiem** w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

- Pomoc szkoleniowa.
- Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP.
- Pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji.
- Pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych.

Pomoc publiczna a pomoc *de minimis*

Pomoc publiczna	Pomoc <i>de minimis</i>
5 przesłanek do spełnienia	4 przesłanki do spełnienia
Konieczność wystąpienia efektu zachęty	Brak efektu zachęty
Brak limitu kwotowego	Do 200 tys. / 100 tys. EUR w ciągu ostatnich 3 lat
Określona intensywność (poziom dofinansowania)	Brak intensywności
Określone przeznaczenie	Brak określonego przeznaczenia
Katalog kosztów kwalifikowalnych	Brak katalogu